

σφραγίδα

σφραγίδα, η, ουσ. [<αρχ. σφραγίς + κατάλ. αιτιατ. -ίδα], η σφραγίδα· σημάδι ή επίδραση που χαρακτηρίζει ιδιαίτερα, καθοριστικά κάποιον ή κάτι: «το λογοτεχνικό έργο του τάδε έχει τη σφραγίδα του κοινωνικού του περίγυρου || η τάδε κυβέρνηση με τη διακυβέρνησή της άφησε τη σφραγίδα της στη χώρα». (Λαϊκό τραγούδι: *όπου ρίξω τη ματιά μου βλέπω τη σφραγίδα σου κι αν ματώνει η καρδιά μου ζω με την ελπίδα σου*)·

- *βάζω τη σφραγίδα μου*, έχω καθοριστική επίδραση σε κάποιον ή σε κάτι: «απ' τη μέρα που τον γνώρισε, έβαλε τη σφραγίδα της στη ζωή του || όσο ήταν διευθυντής, έβαλε τη σφραγίδα του σ' αυτό το εργοστάσιο»· βλ. και φρ. *βάζω τη στάμπα μου*, λ. *στάμπα*·

- *έχει τη σφραγίδα του χρόνου*, (για πρόσωπα ή πράγματα) που έχουν επηρεαστεί αρνητικά από το πέρασμα του χρόνου: «η γιαγιά μας δεν μπορεί να κρύψει ούτε μήνα απ' τα χρόνια της, γιατί έχει τη σφραγίδα του χρόνου || το κηροπήγιο κάνει μπαμ πως είναι παλιό, γιατί έχει τη σφραγίδα του χρόνου». Πολλές φορές, μετά το ρ. της φρ. ακολουθεί το *καθαρά* ή το *πάνω του* ή το *καθαρά πάνω του*·

- *και με σφραγίδα*, έκφραση που δηλώνει πως το εμπόρευμα ή το αντικείμενο που πουλιέται είναι γνήσιο, πως δεν είναι απομίμηση, πως δεν είναι μαϊμού: «αγόρασα μια τηλεόραση φτηνή και με σφραγίδα»·

- *του βάζω τη σφραγίδα*, του προσάπτω μια κακή ιδιότητα, τον δυσφημίζω, τον συκοφαντώ ή τον εντάσσω κάπου που τον μειώνει: «του 'βαλαν τη σφραγίδα του χαρτοκλέφτη και δεν τον παίξει κανένας || του 'βαλαν τη σφραγίδα του αναρχικού κι έχει συνέχεια μπλεξίματα με την αστυνομία».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας